

A woman with long dark hair, wearing a brown fedora and a plaid coat, stands in a snowy forest, looking towards a domed building in the distance. Snow is falling around her.

LUCINDA
RILEY

Angely
medis

TYTO 2 ALBA

LUCINDA
RILEY

Angelių
medis

ROMANAS

Iš anglų kalbos vertė
Jovita Liutkutė

VILNIUS 2019

Lucinda RILEY
THE ANGEL TREE
Pan Macmillan, London, 2015

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama ši kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

The Angel Tree: Copyright © Lucinda Edmonds 1995
Revised Edition Copyright © Lucinda Riley, 2015
© Jovita Liutkutė, vertimas į lietuvių kalbą, 2019
© „Tyto alba“, 2019

ISBN 978-609-466-438-0

1985-ieji, Kūčių vakaras

*Marčmonto dvaras,
Monmutšyras, Velsas*

1

Vairuodamas automobilį siauru keliuku, Deividas Marčmontas žvilgtelėjo į keleivę. Palengva įsisnigo, tad kelias, jau ir anksčiau apledėjęs ir nesaugus, dabar atrodė dar pavojingesnis.

– Jau netoli, Greta, ir, rodos, būsimė suspėję pačiu laiku. Numanau, kad rytoj rytą keliukas bus neišvažiuojamas. Ar kas nors tau čia atrodo matyta? – nedrąsiai paklausė jis.

Greta atsisuko į Deividą. Jos, nors ir sulaukusios penkiasdešimt aštuonerių, dramblio kaulo spalvos oda dar buvo glotni ir lygi, tobulas, laikui nepavaldus – bent jau Deivido nuomone – kaip lėlės gražus veidas su didelėmis žydromis akimis. Amžius to žydrumo netemdė, bet akys nei spindėjo jauduliu, nei degė pykčiu. Šviesa jos akyse seniai užgeso ir žvilgsnis liko blausus, sustingęs, abejingas – kaip porcelianinės figūrėlės, kurią Deividui Greta pastaruoju metu priminė.

– Žinau, kad prieš daug metų čia gyvenau. Bet negaliu to gyvenimo prisiminti, Deividai. Apgailestauju.

– Nesirūpink, – nuramino ją Deividas, suprasdamas, kaip šis sielvartas ją sekina, ir galvodamas, kad jei tik galėtų *pamiršti*, kaip pribloškiamai šurpiai po gaisro atrodė jo vaikystės namai ir kokį aitrų, iki šios dienos atmintyje saugomą kvapą skleidė apanglėję sienojai ir plūstantys dūmai, nedvejodamas taip ir pa-

darytų. – Šiaip ar taip, Marčmonto dvaro rūmai jau baigiami atstatyti.

– Taip, Deividai, žinau. Apie tai užsiminei praeitą savaitę, kai buvai užsukęs pas mane vakarienės. Pataisiau ėrienos maltinių ir atsikimšome butelį Sansero vyno, – lyg ir teisindamasi prabilo ji. – Sakei, kad apsistosime tame name.

– Visiškai teisingai, – santūriai pritarė Deividas, puikiai žinodamas, kad Greta jaučia pareigą tiksliai pakartoti jam visas naujausių įvykių smulkmenas, nors įvykiai prieš nelaimę jai tebebuvo nepasiekiami.

Važiuodamas apledėjusiu ir provėžų išraižytu keliuku, dėl prasto sukibimo su danga padangoms slystant ir automobiliui sunkiai riedant nežymia įkalne, jis ėmė svarstyti, ar pakviesti Gretą čia grįžti per Kalėdas tikrai buvo gera mintis. Tiesą sakant, jai pagaliau sutikus, Deividas gerokai nustebo, juolab kad iki tol kelerius metus mėgino ją įkalbėti iškelti koją iš buto Meifere, bet kaskart išgirdavo jos tvirtą „ne“.

Pagaliau, po trejus metus trukusių sekinančių renovacijos darbų, turėjusių prikelti namą naujam gyvenimui ir grąžinti kadaise turėtą šlovę, Deividas pajuto sulaukęs tinkamos akimirkos. Nežinia kodėl, bet staiga panašūs jausmai apėmė ir Gretą. Šiaip ar taip, jis bent jau neabejojo, kad name bus šilta ir patogu. Tik nebuvo tikras, ar atnaujintame būste – ypač prisiminus visas aplinkybes – jiedviem bus ir jauku gyventi.

– Jau temsta, – abejingai tarė Greta. – O dar tik kelios minutės po trečios.

– Taip, bet, tikiuosi, taip greitai saulė dar nenusileis ir spėsime apžiūrėti Marčmontą.

– Kuriame kadaise gyvenau.

– Taip.

– Su Ovenu. Savo vyru. Jis buvo tavo dėdė.

– Taip.

Deividas numanė, kad Greta tiesiog įsiminė pamirštos praeities faktus. Tarsi būtų laikiusi egzaminą. Gretos mokytojas buvo ne kas kitas, o jis, gavęs ją besirūpinančių gydytojų nurodymą nepriminti jai skaudžių praeities įvykių, bet minėti vardus, datas ir vietas, galbūt pajudinsiančias jos pasąmonės klodus ir padėsiančias susigrąžinti prarastą atmintį. Kartais, užsukus jos aplankyti ir jiedviem besišnekučiuojant, Deividui rodėsi, kad Greta reaguoja į jo ištartus žodžius ir jos žvilgsnis akimirkai atgyja, bet niekada negalėdavo būti tikras, ar apie tai pasakojo jai po nelaimės, ar vis dėlto ji pati prisiminė. Po tiek metų gydytojai, kadaise neabejoję, kad Greta palengva atgaus atmintį – girdi, daugybėje po avarijos darytų jos smegenų skenogramų nebuvo jokių požymių, kad atmintis negrižtamai prarasta, – pastaruoju metu prabilo apie traumos sukeltą selektyvią amneziją. Jų nuomone, Greta *nenori* prisiminti praeities.

Deividas pristabdęs automobilį atsargiai įveikė klastingą posūkį, žinodamas, kad po kelių sekundžių prieš akis pasirodys į Marčmontą vedantys vartai. Nors teisiškai dvaras priklausė Deividui ir namui atstatyti jis išleido didžiulius pinigus, iš tiesų buvo tik šios nuosavybės valdytojas. Dabar, renovacijai sparčiai artėjant prie pabaigos, iš sargo namelio į Marčmonto dvaro rūmus persikėlė gyventi Gretos anūkė Ava su vyru Saimonu. Deividui mirus, teisiškai Marčmontas turėjo atitekti Avai. Jaunoji pora įsikūrė čia pačiu laiku, juolab kad po kelių savaitių turėjo susilaukti pirmagimio. „Galbūt, – dingtelėjo Deividui, – į pasaulį atėjusi nauja, nekalta gyvybė pagaliau atvers naują lapą ir leis pamiršti pastaruosius kelerius vien nelaimėmis paženklinčius šeimos istorijos metus?“

Padėtį dar labiau sunkino tai, kas nutiko Greta jau *praradus* atmintį, ir Deividas, nerimaudamas dėl galimo tų įvykių poveikio, stengėsi ją nuo jų saugoti. Šiaip ar taip, jei ji niekaip neprišimena, nuo ko viskas prasidėjo, argi galės išverti pasekmes?

Trumpai tariant, viskas susiklostė taip, kad šnekėdamiesi su Greta ir jis, ir Ava, ir Saimonas jausdavosi, lyg žingsniuotų aukštai ištemptu lynu, mat, viena vertus, mėgino gaivinti jos atmintį, kita vertus, nuolat buvo budrūs stebėdami, kas kalbama Gretaį girdint.

– Greta, matai jį? – paklausė Deividas važiuodamas pro var-tus, už kurių netrukus pasirodė Marčmonto dvaro rūmai.

Pastatytas karalienės Elžbietos I laikais, namas grakščiai glaudėsi lomoje ir stovėjo fone vėjo kedenama žole apžėlusią prieškalnių, tolumoje pereinančių į didingas Juodųjų kalnų ke-teras. Jų papėdėje per platų slėnį ir ką tik iškritusiu sniegu nu-klotus spindinčius laukus vingiavo Asko upė. Senovinis sodriai raudonų plytų mūras fasado viršuje baigėsi trikampiais fron-tonais, o įmantrių langų stiklai tviskėjo apšviesti paskutinių rausvų besileidžiančios žiemos saulės spindulių.

Nors seni ir sausi kaip parakas rąstai kadaise gaisro lieps-nas pamaitino taip sočiai, kad įgriuvo stogas, išorinės namo sienos išliko. Vėliau gaisrininkai Deividui paaiškino, kad namą išgelbėjo laimingas atsitiktinumas: mat išplieskus pirmosioms liepsnoms maždaug po valandos prasidėjo smarki liūtis. Tik gamtos malonė išgelbėjo Marčmonto dvarą nuo visiško sunai-kinimo, ir Deividas bent jau turėjo nuo ko pradėti renovaciją.

– Ak, Deividai, šis namas gerokai gražesnis nei tavo rody-tose nuotraukose, – sukuždėjo Greta. – Dabar, kai visa užversta sniegu, vaizdas čia kaip iš Kalėdų atviruko.

Ir tikrai: vos pastatęs automobilį prie pat laukųjų durų, Dei-vidas pro langą išvydo plūstant išsklaidytą, šiltą lempų šviesą ir

mirguliuojančias Kalėdų eglės girliandas. Šis vaizdas kaip diena ir naktis skyrėsi nuo niūrios ir griežtos jo vaikystės namuose tvyrojusios nepamiršamos atmosferos, ir staiga tokia akivaizdi permaina jį labai nudžiugino. Galbūt gaisras – ir tiesiogine, ir perkeltine prasme – *sudegino* praeitį. Deividas gailėjosi tik vieno: kad jo motina nesulaukė šios dienos ir nespėjo pamatyti nuostabiai atgimusio namo.

– Atrodo gražiai, ar ne? Gera, – pridūrė jis verdamas automobilio dureles, ir ant stogo susikaupęs sniego sluoksnis pajudintas akimirksniu nuslydo, – dabar – bėgte į vidų. Lagaminus ir dovanas atnešiu vėliau.

Apėjęs mašiną, Deividas atidarė keleivio dureles ir Greta atsargiai išlipo: lengvai jaunami, miesto gatvėms tinkami jos batai ir kojos iki kulkšnių paniro į sniegą. Pakėlus galvą ir žvilgtelėjęs į namą, o tada vėl įsižiūrėjęs į sniege prasmegusias pėdas jos sąmonėje šmėstelėjo prisiminimas.

Jau esu čia buvusi...

Greta stovėjo kaip įbesta, apstulbinta seniai lauktos ir pagaliau atėjusios akimirkos, sukaupusi jėgas, mėgindama sulaukyti begrižtantį prisiminimą. Bet šis jau buvo spėjęs išblėsti.

– Eikš, Greta, taip stovėdama mirtinai sušalsi, – tiesdamas ranką, paragino ją Deividas.

Kartu įveikę kelis metrus, netrukus jiedu buvo prie paradiinių Marčmonto dvaro durų.

Juos pasitiko Merė, per keturiasdešimt metų Marčmonte dirbanti ūkvedė, o tada Deividas palydėjo Gretą į jos kambarį ir paliko ten nusenūsti. Mat numanė, kad, pirmą kartą per kelerius metus nusprendusi iškelti koją iš namų ir sukorusi ilgą kelią iš Londono į Marčmontą, Greta veikiausiai jaučiasi pailsusi.

Paskui jis patraukė į virtuvę ieškoti Merės. Ši ant darbastalio

naujai įrengtos virtuvės viduryje kočiojo tešlą pyragėliams su mėsa. Jis apsidairė grožėdamasis tviskančiais granito stalviršiais ir palei sienas išrikiuotomis glotnėmis, žvilgančiomis integruotomis virtuvės spintelėmis. Planuodamas atstatyti Marčmonto dvarą, Deividas nusileido ir padarė išimtį tik virtuvei ir vonios kambariams: šios patalpos buvo įrengtos šiuolaikiškai ir moderniai. Visi kiti kambariai atrodė taip, kaip kadaise, nors tai padaryti nebuvo lengva: teko savaičių savaites sėdėti bibliotekose, raustis po fotografijų archyvus, o prireikus gaivinti savo vaikystės prisiminimus ir kliautis jais. Jis pasamdė gausų būrį šiose apylinkėse gyvenančių amatininkų, kad viskas, pradedant grindų plytelėmis ir baigiant baldais, kuo labiau primintų senuosius Marčmonto dvaro rūmus.

– Sveiki atvykę, pone Deividai. – Merė kilstelėjo galvą ir jos veide nušvito plati šypsena. – Prieš porą minučių skambino Džekas ir pranešė, kad dėl snygio vėluos jūsų Toros traukinys. Jie bus čia maždaug po valandos. Džekas paėmė visureigį, kad pavyktų grįžti be trukdžių.

– Gera, kad Džekas pasisiūlė ją parvežti. Suprantu, kaip jam sunku per darbus dvare rasti laisvą minutę. Na, Mere, kaip tau patinka nauja virtuvė?

– Ji nuostabi, šeimininke. Viskas nauja, viskas spindi švara, – su neryškiu velsietišku akcentu atsakė ūkvedė. – Negaliu patikėti, kad čia tas pats namas. Pastarosiomis dienomis jame taip šilta, kad beveik nereikia kurti židinių.

– O bute patogiai įsikūrei?

Prieš kelerius metus mirė Merės vyras Hju, ir likusi viena gyventi dvaro tarnams skirtame namelyje ūkvedė ėmė jaustis vieniša. Todėl, su architektu projektuodamas naują namą, Deividas erdvioje palėpėje numatė įrengti butą Merei. Prisiminda-

mas praeitį, jis jautėsi laimingesnis žinodamas, kad tikrai turės draugiją, jei Ava ir Saimonas išsikeltų gyventi kitur.

– O taip, dėkoju. Ir pro langus atsiveria puikus vaizdas į slėnį. Kaip laikosi Greta? Tiesą sakant, labai nustebau, kai pranešėte, kad ji atvyksta ir praleis čia Kalėdas. Dievaži, nemaniau, kad dar sulauksiu tos dienos! Na, ką ji mano?

– Kol kas beveik burnos nepravėrė, – paaiškino Deividas nesumodamas, ar Merei rūpi, kaip Greta reagavo pamačiusi iš pelenų prikeltą namą, ar kaip pasijuto, po tiek metų vėl įžengusi į šiuos namus. – Dabar ji ilsisi.

– Kaip matėte, įkurdinau Gretą senajame jos miegamajame, tikėdamasi, kad pažįstamoje patalpoje jai lengviau grįš atmintis. Nors dabar kambarys atrodo visai kitaip, net aš jo nepažinčiau. Kaip manote, ar Greta žino, kas esu? Kai gyveno Marčmonto dvare, mudviem drauge teko nemažai patirti.

– Nenusimink, Mere. Spėju, kad mes visi panašiai jaučiamės.

– Na, gal ir geriau, kad ji prisimena *ne viską*, kas nutiko, – niūriai pridūrė ūkvedė.

– Taip, gal ir geriau, – atsidusdamas pritarė Deividas. – Šiaip ar taip, šios Kalėdos bus labai keistos.

– Tai jau tikrai, šeimininke. Vis žvalgausi, ar nepamatysiu namuose jūsų motinos, o tada susigriebiu, kad jos nebėra. – Merė sunkiai tramdė ašaras. – Žinoma, jums dar sunkiau, pone Deividai.

– Na, mums visiems reikės laiko prie to priprasti. Bent jau turime Avą ir Saimoną, kurie netrukus susilauks kūdikio. Jie padės mums užsimiršti. – Deividas uždėjo ranką Merei ant pečių, norėdamas ją paguosti. – Beje, ar galėčiau paragauti tavo gardžiojo pyragėlio su mėsa?

Po dvidešimties minučių grįžę namo, Ava ir Saimonas atėjo pas Deividą į svetainę, kvepiančią dažais ir iš didžiulio akmeninio židinio sklindančiais spragsinčių malkų dūmais.

– Ava, nuostabiai atrodo. Tiesiog trykšti sveikata.

Deividas šypsodamasis apkabino būsimą mamą ir paspaudė ranką Saimonui.

– Rodos, pastarąjį mėnesį staiga išsipūčiau kaip balionas. Neabejoju, kad gimis regbio žaidėjas arba... žaidėja, – meiliai žvelgdama į Saimoną, tarė Ava.

– Gal paprašyti Merės, kad išvirtų mums arbatos? – pasiteiravo Deividas.

– Aš nueisiu, – pasisiūlė Saimonas. – Ava, mieloji, tu pasėdėk su dėde ir ištiesusi palaikyk pakeltas kojas. Ją vidury nakties iškvietė prie besiveršiuojančios karvės, – paaiškino jis Deividui, nusiminęs gūžtelėjo pečiais ir išėjo iš svetainės.

– Tikiuosi, kai prasidės sąrėmiai ir kankinsiuosi, man taip pat kas nors padės, – klestelėdama ant minkšto krėslo ką tik pakeistais apmušalais, tyliai juokdamasi pasakė Ava. – Saimonas nuolat įkyriai kartoja man sulėtinti tempą, bet aš veterinare. Negaliu leisti savo pacientams mirti, ar ne? Juk pribuvėja arba akušerė taip pat nepaliktų manęs likimo valiai, tiesa?

– Taigi, Ava, nepaliktų. Bet po šešių savaičių tavęs laukia gimdymas ir Saimonas rūpinasi, kad nepervargtum. Tik tiek.

– Po Kalėdų atvyksta pavaduojantis veterinaras, tada dirbti bus gerokai lengviau. Kita vertus, kai tokie orai, negaliu garantuoti, kad manęs neiškvies šildyti šalančių avių. Ūkininkai padarė, ką galėjo, prieš subjūrant orams parginė jas nuo kalvų, bet gali būti, kad viena kita paklydėlė liko klajoti po aukštumas. Beje, dėde Deividai, kaip laikaisi?

Ava nuo seno vadino jį dėde, nors formaliai ji buvo jo pusėsėsės duktė.

– Ačiū, man puikiai sekasi. Kalėdinėje laidoje nusifilmavau dar spalio mėnesį, o tada... Na, tiesą sakant, – staiga pasijutęs nejaukiai Deividas nuraudo, – dabar rašau autobiografiją.

– Tikrai? Bus labai įdomu paskaityti.

– Mano gyvenimas buvo spalvingas, bet... tai ir yra bėda. Apie kai kuriuos jo tarpsnius nieku gyvu negaliu pasakoti.

– Ne... – Ava staiga surimtėjo. – Jei nuoširdžiai, o juk žinai, kad visada taip kalbu, stebiuosi, kad sutikai to imtis. Juolab kad asmeninį gyvenimą visada skrupulingai saugojai nuo pašalinių.

– Taip, bet, deja, kažkoks įžūlus žurnalistas nusprendė parašyti neteisėtą mano biografijos versiją, todėl noriu užbėgti įvykiams už akių ir išvengti nesusipratimo. Bent jau kiek tai įmanoma dabartinėmis aplinkybėmis.

– Žinoma. Tada suprantu, kodėl nori tai padaryti. Dieve mano, – tyliai pridūrė Ava, – mano motina – kino žvaigždė, jos pusbrolis – garsus komikas, gal todėl gana anksti ėmiau bjaurėti mintimi apie šlovę. Bet apie tai, kas man nutiko, neužsiminsi, ar ne, dėde Deividai? Jei tai aprašysi, turbūt numirsiu. Juolab dabar, kai su Česka stambiu planu atsidūrėme pirmame „Daily Mail“ puslapyje.

– Žinoma, Ava, apie tave neužsiminsiu. Kaip įmanydamas stengiuosi neminėti šeimos narių. Tik bėda, kad tada beveik neliks apie ką kalbėti. Narkotikų nevartoju, nervų priepuolių neturėjau, nebuvau priklausomas nei nuo alkoholio, nei nuo moterų. Tad mano pasakojimas veikiausiai bus labai nuobodus. – Deividas atsidusęs pašaipiai šyptelėjo. – Beje, jei jau kalbame apie moteris, netrukus turėtų atvykti Tora.

– Džiaugiuosi, kad ji atvažiuoja, dėde Deividai. Aš ją labai

myliu. Kuo daugiau mūsų susirinks kartu sutikti Kalėdų, tuo geriau.

– Ką gi, pagaliau bent jau pavyko įkalbėti tavo senelę dėtis prie mūsų.

– Kur ji?

– Ilsisi viršuje.

– Kaip laikosi?

– Tiesą sakant, taip pat. Bet didžiuojuosi ja, kad sukaupė drąsą atvykti. – Už lango šmėstelėjo automobilio žibintų šviesos. – Čia veikiausiai Tora. Eisiu, padėsiu jai atsinešti lagaminus.

Deividui išėjus iš svetainės, Ava susimąstė apie daugybę metų artimus jo santykius su Greta. Ava žinojo, kad jiedu pažįstami kone šimtą metų, bet stebėjosi, kuo ši moteris Deividą taip traukia. Prieš kelis mėnesius mirusi Avos protetė, Deivido motina El Džei, kartą pasakė, girdi, jos sūnus visada mylėjo Gretą. Žinoma, ši vis dar atrodo jauna – gali pamanyti, kad, praradusi atmintį, kartu atsikratė ir penkiasdešimt aštuonerių nugyventų metų fizinių įrodymų, paprastai nugulančių moters veide tarsi išorinis jausmų žemėlapis.

Ava nenorėjo to pripažinti, bet savo senelę laikė tuščiagarbe ir vėjavaike. Per daugybę metų su Greta ji buvo susitikusi vos kelis kartus ir visada jausdavosi taip, lyg šnekėtusi su tobulos formos, bet tuščiaviduriu Faberžė kiaušiniu. Kita vertus, galbūt Gretos siela užsivėrė ir asmenybė sumenko po patirtos nelaimės. Greta gyveno kaip atsiskyrėlė ir retai drįso kelti koją iš namų. Avos žiniomis, tik dabar pirmą kartą ji paliko savo namus ilgiau nei kelioms valandoms.

Ava suprato neturinti teisės vertinti senelės, juolab kad prieš nelaimę jos nepažinojo, bet taip pat turėjo pripažinti, jog Gretą visada lygino su El Džei, šalia kurios nesutramdomos dvasios

ir troškimo gyventi – net ir po visko, kas jai nutiko, – Greta atrodė silpna ir nuobodi. *O dabar, – dingtelėjo lūpą sukandusiai Avai, – Greta atvyko švęsti Kalėdų, o El Džei nebėra.*

Ava gerklėje pajuto gumulą, bet pasistengė jį nuryti žinodama, kad protetė nenorėtų matyti jos gedinčios.

„Geriau eiti pirmyn“, – nutikus kokiai nors nelaimei, visada sakydavo El Džei.

Vis dėlto Ava iš visos širdies gailėjo, kad El Džei nepagyveno šiek tiek ilgiau ir dabar negalės pamatyti jos gimsiančio kūdikio. Ką gi, senoji teta sulaukė bent jūdvių su Saimonu vestuvių ir mirė žinodama, kad ir Marčmontas, ir Ava yra saugūs.

Deividas grįžo į svetainę su Tora.

– Labas, Ava. Linksmų Kalėdų ir taip toliau. Dieve, kaip sušalau. Kokia sunki kelionė! – šūktelėjo Tora žengdama prie užiančio židinio ir šildydamosi prie ugnies rankas.

– Ką gi, vis dėlto atvažiavai, ir, rodos, pačiu laiku. Džekas sakė, kad šį vakarą visi kiti traukiniai į Abergavenį atšaukti, – tarė Deividas.

– Taip, turiu pripažinti, man nebūtų patikę leisti Kalėdas Niuporto viešbučio lovoje, – niūriai prabilo Tora. – O namas, Ava, atrodo nuostabiai. Judu su Saimonu veikiausiai labai džiaugiatės?

– Tikrai, – prisipažino Ava. – Namas labai gražus ir už tai mes nepaprastai dėkingi tau, dėde Deividai. Mudviem su Saimonu niekada nebūtų pakakę lėšų jam renovuoti.

– Na, kaip žinai, vieną gražią dieną namas vis tiek liks tau. Ak, štai ir Saimonas. – Šiam įžengus į kambarį, Deividas kilstelėjo galvą. – Arbatinis puikios šviežios arbatos. Kaip tik tai, ko mums visiems reikia.

Pabudusi Greta ne iš karto susivokė, kur atsidūrė ir kas ji tokia. Apimta panikos, ėmė grabinėti aplink, visiškoje tamsoje užčiuopė jungiklį ir užsidegė šviesa. Tada atsisėdo patogioje lovoje pasigrožėti naujai įrengtu miegamuoju, ir stiprus šviežių dažų kvapas pažadino jai atmintį.

Marčmonto dvaras... Per visus tuos metus apie šiuos namus Deividas spėjo jai daug ką papasakoti. Ūkvedė Merė Gretai prasiitarė, kad anksčiau čia buvo jos miegamasis, ir būtent šiame kambaryje kadaise ji pagimdė Česką.

Greta išlipo iš lovos ir priėjo prie lango. Lauke vis dar snigo. Ji pamėgino susigražinti šmėstelėjusį prisiminimą, trumpai atgijusį stovint lauke priešais namą, bet sąmonė vis dar atkakliai saugojo savo paslaptis, ir Greta praradusi viltį atsiduso.

Atsigaivinusi šalia miegamojo prabangiai įrengtame vonios kambaryje, ji apsilvilko naują, prieš kelias dienas pirktą šviesiai rusvą šilkinę palaidinę. Žvelgdama į savo atspindį veidrodyje ir atsargiai glausdama lūpdažį prie lūpų, susigriebė bijanti palikti miegamojo prieglobstį.

Jai prireikė visų dar likusių jėgų, kad apsispręstų prisidėti prie šeimos ir Kalėdas sutiktų čia, Marčmonte. Valios pastangų prireikė tiek, kad, ištarus lemtingą „taip“ ir išvydus nuostabą Deivido veide, Gretą ištiko stiprus panikos priepuolis: ji per naktis negalėjo užmigti, o paryčiais pylė prakaitas ir krėtė drebulys. Tada ji kreipėsi į gydytoją, o šis skyrė vaistų nuo infarkto ir raminamųjų. Daktaro padrąsinta ir aiškiai suvokdama, kad jos laukia dar vienos liūdnos Kalėdos vienumoje, ji šiaip taip susikrovė lagaminą, įlipo į Deivido automobilį ir atvažiavo čia.

Galbūt gydytojai nebūtų sutikę su jos motyvais – veikiausiai jie būtų leidęsi į psichologinius išvedžiojimus, girdi, pagaliau ji

pasijuto pasiruošusi, pagaliau pasąmonėje suvokė sustiprėjusi ir galinti grįžti. Ir, žinoma, vos tik apsisprendė, pirmą kartą po patirtos nelaimės naktimis ją ėmė lankyti ryškūs sapnai. Suprantama, nė vieno jai nesisekė perprasti, bet kai prieš porą valandų išlipus iš automobilio ir pažvelgus į Marčmonto dvarą šmėstelėjo tai, ką gydytojai būtų įvardiję kaip „prisiminimo nuotrupa“, ji pasijuto tokia sukręsta, kad pagaliau patikėjo psichiatrų diagnoze.

Greta žinojo, kad jos laukia daug netikėtų akistatų. Pirmiausia – „draugija“, kurią kęsti teks gana ilgai. Juolab kad būryje svečių, susirinkusių drauge švęsti, bus vienas žmogus, su kuriuo ji ypač bijojo susitikti, būtent Deivido draugė Tora.

Kartais jiedvi su Tora matydavosi, kai Deividas atsivesdavo ją į Gretos butą Meifere gerti arbatos, bet ji niekada nebuvo su šia moterimi daugiau nei porą valandų. Nors iš pirmo žvilgsnio Tora buvo miela, maloni ir, rodos, nuoširdžiai domėjosi viskuo, ką kalbėjo šeiminingė, – ši ne kažin ką turėdavo pasakyti, – Greta jautėsi globojama, lyg Tora būtų su ja elgusis tarsi su protingai atsilikusia, nukaršusia sena ponija.

Greta pažvelgė į savo atspindį veidrodyje. Kad ir kaip būtų, ji tikrai neatrodo nukaršusi.

Tora yra Oksfordo koledžo dėstytoja. Intelektuali, nepriklausoma ir patraukli, nors Greta visada laikė ją storžieve. Atitokusi ji papriekaištavo sau dėl to, kad instinktyviai mėgina pašiepti varžovę.

Trumpai tariant, Tora visiškai Gretos priešingybė, bet Deividas su ja jaučiasi laimingas, ir Greta suprato, kad ir jai derėtų džiaugtis.

Šiaip ar taip, Deividas sakė, kad čia bus ir Ava su savo vyru Saimonu. Ava, jos anūkė...

Praradusi atmintį, Greta labiausiai sielojosi dėl Avos. Ši buvo jos kūnas ir kraujas, jos dukters duktė... Nors pastaruo-

sius du dešimtmečius su Ava ji matėsi gana dažnai ir nuoširdžiai ją mėgo, jautėsi kalta negebėjusi užmegzti su anūke tokio glaudaus ryšio, koks turėtų rasti tarp artimų giminaičių. Na ir kas, kad neprisimena, kaip Ava gimė, juk vis tiek instinktyviai turėtų jausti su ja stiprų emocinį ryšį?

Gretos manymu, Ava – kaip anksčiau ir El Džei – įtarė, kad ji prisimena daugiau, nei parodo, ir kad iš dalies simuliuoja amneziją. Bet tiesa buvo ta, kad net ir daugybę metų lankantis pas psichologus, hipnotizuotojus ir kitus specialistus, vienaip ar kitaip gydančius atmintį praradusius ligonius, niekas iš esmės nepasikeitė. Ji jautėsi gyvenanti savotiškoje tuštumoje, tarsi tik iš šalies stebėtų kitus žmones, kuriems viską *prisiminti* atrodo savaime suprantama.

Artimiausią ryšį Greta jautė su savo mieluoju Devidu, kurį po devynių mėnesių komos pagaliau atsimerkusi išvydo prie savo lovos ir kuris paskui dvidešimt ketverius metus kaip įmanydamas ja rūpinosi. Greta suprato, kad jei ne Devidas, jau prieš daugybę metų būtų praradusi paskutinę viltį, juolab kad jos gyvenimas atrodė tuščias ir beprasmis.

Devidas Gretai papasakojo, kad jiedu susipažino prieš keturiasdešimt metų, kai ji tuoj po karo, būdama vos aštuoniolikos, dirbo Londono teatre „Vėjo malūnas“. Matyt, kadaise ji Devidui užsiminė, kad jos tėvai žuvo per aviacijos antskrydį, bet niekada neminėjo turinti kitų giminaičių. Devidas jai sakė, kad jiedu buvo labai geri draugai, ir Greta numanė, kad, be draugystės, jūdviejų daugiau niekas nesiejo. Dar jis sakė, kad jiedviem susipažinus ji netrukus ištekėjo už vyro vardu Ove-nas – jo dėdės ir Marčmonto skvairo.

Daugybę metų Greta troško, kad tai, ką Devidas vadino jūdviejų draugyste, peraugtų į kai ką daugiau. Ji nuoširdžiai jį

mylėjo – ne už tai, koks jis buvo prieš nelaimę, o už tai, kaip rūpinosi ja dabar. Žinoma, ji suprato, kad Deividas nieko panašaus jai nejaučia, ir neturėjo dingsties viltis, jog kada nors tai pasikeis. Deividas – labai garsus, sėkmingai karjerą darantis komikas, be to, labai patrauklus vyras. Pastaruosius šešerius metus jis puoselėjo artimus santykius su Tora, kuri, įsikibusi jam už parankės, dalyvaudavo visuose labdaros renginiuose ir apdovanojimų ceremonijose.

Niūriausiomis akimirkomis Greta jausdavosi kaip kliūtis; jai rodėsi, kad Deividas tik atlieka savo pareigą, nes yra kilniaširdis, ir dar todėl, kad dėl giminaičių santuokos saitų abu priklausė tai pačiai šeimai. Kai po pusantrų metų ji pagaliau išėjo iš ligoninės ir grįžo į savo butą Meifere, Deividas vienintelis nuolat ją lankė. Ilgainiui ji ėmė jausti vis didesnę kaltę dėl to, kad yra nuo jo priklausoma, ir nors Deividas nuolat jai kartojo, girdi, anoks čia vargas užsukti jos aplankyti, ji stengėsi nebūti našta, tad dažnai apsimesdavo esanti užsiėmusi, nors iš tiesų neturėdavo ką veikti.

Pagalvojusi, kad turi sukaupti drąsą ir nulipusi prisidėti prie šeimos, Greta pasitraukė nuo lango. Pravėrusi miegamojo duris, ji nužingsniavo koridoriumi ir sustojo prie puikių tamsaus ąžuolo laiptų meniškai išdrožinėtomis baliustradomis ir įmantriais gilės pavidalo fleronais, spindinčiais švelnioje virš galvos kabančio sietyno šviesoje. Žvelgdama į žemai prieškambaryje stovinčią didžiulę Kalėdų eglę, Greta užuodė švelnų ir gaivų sakų kvapą ir, rodos, vėl kažką prisiminė. Užsimerkusi giliai įkvėpė, kaip buvo patarę gydytojai, susikaupė ir pamėgino atgaivinti miglotą prisiminimą.

Kalėdų rytą pabudusiems Marčmonto dvaro gyventojams atsivėrė idiliškas sniego marška užklotas kraštovaizdis. Vidurdienį jie prisišveitė žąsienos kepsnio su dvaro užaugintomis daržovėmis. O tada susirinko svetainėje prie židinio išvynioti dovanų.

– Ak, senele, – radusi švelnią baltą kūdikio antklodę sušuko Ava, – mums jos tikrai prireiks! Ačiū.

– Be to, mudu su Tora labai norėjome nupirkti jums vaikišką vežimėlį, bet kadangi apie dabar jaunų tėvų naudojamus naujoviškus keistus daiktus vaikams nieko nenutuokiame, tai tiesiog išrašėme jums čekį, – tarė Deividas, įteikdamas Avai savo dovaną.

– Judu labai dosnūs, Deividai, – pildydamas taurę padėkojo Saimonas.

Gretą nuoširdžiai sujaudino Avos dovana – įrėmintą jų dviejų nuotrauka, daryta tais laikais, kai Ava buvo mažutė, o Greta dar gulėjo ligoninėje.

– Tik norėjau priminti, kas tavęs laukia, – šypsodamasi paaiškino Ava. – Dievulėliau, tu greitai tapsi prosenele!

– Tikrai? – žaismingai paklausė Greta ir sukikeno.

– O atrodo vos pora dienų vyresnė nei anuomet, kai susipažinome, – meiliai pridūrė Deividas.

Įsitaisiusi ant sofos, Greta patenkinta žiūrėjo į savo giminaičius. Gal dėl to, kad pietaudama išgėrė gerokai daugiau vyno, nei buvo pratusi, šiandien jų draugijoje ji nesijautė balta varna.

Pasikeitus dovanomis, Saimonas užsispyrė lydėti Avą į viršų ir leisti jai pailsėti, o Deividas su Tora išėjo pasivaikščioti. Deividas pasiūlė Gretai eiti kartu, bet ji mandagiai atsisakė. Deividui ir Torai reikia laiko pabūti dviese ir draugija jiems tik trukdytų. Greta valandėlę pasėdėjo prie židinio patenkinta snūduriuodama. Paskui atsistojusi žvilgtelėjo pro langą ir išvydo palengva besileidžiančią saulę, jos apšviestą spindintį sniegą.

Staiga susigriebusi, kad ir jai būtų į sveikatą įkvėpti gryno oro, ji susirado Merę ir paklausė, ar negalėtų pasiskolinti žemi- nių batų ir storesnio apsiausto.

Po penkių minučių, avėdama gerokai per didelius guminius batus ir vilkėdama seną „Barbour“ striukę, Greta jau žingsniavo per niekieno dar neliestą sniegą, kvėpdama nuostabiai tyrą ir gaivų orą. Paskui stabtelėjo svarstydamą, kur eiti, ir vildamasi, kad ke- lią parodys nuojauta, netrukus patraukė per mišką. Ėjo užvertusi galvą, žvelgdama į gilų mėlyną dangų ir matant tokį gamtos grožį ją užplūdo džiaugsmas. Jausmas buvo toks keistas ir neįprastas, kad tarp medžių ji vos nepradėjo strakalioti kaip mergaitė.

Pasiekusi miško proskyną, jos viduryje Greta išvydo di- dingą eglę – tankią, tamsiai žalią, sniegu nuklotomis šakomis, – iš tolo traukiančią akį ir išsiskiriančią aukštų lapus numetusių bukmedžių miške. Žingsniuodama prie eglės ji atkreipė dėmesį į antkapį prie medžio kamieno ir į apsnigtą įrašą. Sumojusi, kad čia veikiausiai bus šeimos augintinio – galbūt net jos pažinoto – kapas, pirštine apmauta plaštaka nubraukė nuo įrašo prilipusias suledėjusias snaiges.

Palengva ėmė ryškėti įrašas.

DŽONATANAS (DŽONIS) MARČMONTAS

Oveno ir Gretos mylimas sūnus

Frančėskos brolis

Gimęs 1946 m. birželio 2 d.

Miręs 1949 m. birželio 6 d.

Tegul Dievas lydi tavo mažytę sielą į dangų

Daugybę kartų perskaičiusi epitafiją, Greta besidaužančia širdimi suklupo sniege.

Džonis... Antkapio akmenyje iškalti žodžiai liudijo, kad šis miręs vaikelis – *jis* sūnus...

Greta žinojo, kad Frančeska – Česka – yra jos duktė, bet niekas niekada nė žodžiu neužsiminė apie berniuką. Sprendžiant iš įrašo, jis mirė būdamas vos trejų...

Sukrėsta ir palūžusi ji gaudžiai pravirko, o kai pakėlė galvą, išvydo temstantį dangų. Tada bejėgė apsidairė po proskyną, lyg medžiai būtų galėję prabilti ir paaiškinti, kas jai rūpi. Klūpodama tolumoje išgirdo lojant šunį. Kadaisė patirtos panašios akimirkos aidas jos sąmonėje atkūrė pažįstamą vaizdą. Šioje vietoje ji jau yra buvusi ir girdėjusi šuns lojimą... Taip, *taip*...

Greta atsisuko ir vėl įdėmiai pažvelgė į antkapį.

– Džonis... Mano sūnus... Maldauju, leiskite man prisiminti. Dėl Dievo, leiskite prisiminti, kas nutiko! – springdama ašaromis sušuko ji.

Šuns amsėjimui nutilus, ji užsimerkė ir sąmonėje staiga iškilo ryškus prisiminimas: ant rankų jos laikomas ir prie krūtinės glaudžiamas kūdikėlis.

– Džonis, mielasis Džonis... Mano kūdikis...

Saulės diskui smunkant žemiau medžių viršūnių, leidžiantis į slėnį ir skelbiant apie artėjančią naktį, Greta stipriai apglėbė antkapį ir pagaliau ėmė šį tą prisiminti...

Greta

1945 m. spalio, Londonas

2

Ankštame teatro „Vėjo malūnas“ persirengimo kambaryje kvepėjo pigiais kvepalais „Leichner Nr. 5“ ir trenkė prakaitu. Veidrodžių trūko, tad merginos stumdydamosi dažėsi lūpas ir ant viršugalvių suko stipriame cukraus tirpale suvilgytas plaukų sruogas.

– Manau, rodydamasi scenoje pusnuogė įgyji pranašumą. Bent jau nereikia sukti galvos, kad nubėgs kojines akis, – kikiendama pareiškė patraukli tamsiaplaukė, žvelgdama į veidrodį ir vikriai kilstelėdama krūtis, išpraustas į blizgučiais nusagstyta kostiumą gilia iškirpte.

– Taip, bet kai nusivalai makiažą ir nusiprausi karbolio muilu, oda neatrodo gaivi kaip ryto rožė, ar ne, Doris? – atkreipė jos dėmesį kita mergina.

Pasigirdo įsakmus beldimas į persirengimo kambario duris ir į vidų galvą kyštelėjo jaunas vyras, rodos, abejingas prieš akis šmėzuojantiems pusnuogiams moterų kūnams.

– Penkios minutės, panelės! – šūktelėjo jis ir uždarė duris.

– Na, gerai, – atsidususi tarė Doris. – Dar vienas šimis, dar vienas šilingas. – Ji pakilo nuo kėdės ir atsistojo priešais veidrodį. – Ačiū Dievui, bent antskrydžiai baigėsi. Prieš keletą metų, kai sėdėdavome tame prakeiktame rūsyje vien su apatiniais, bū-

davo velniškai šalta. Man užpakalis mēldavo. Eime, merginos, pasirūpinkime, kad žiūrovai turētų apie ką svajoti.

Doris žengė pro duris, o paskui ją draugiškai šnekučiuodamosi išgužėjo ir kitos šokėjos. Liko tik viena, teptuku raudonais dažais paskubomis tepdamasi lūpas.

Greta Simpson niekada nevėluodavo. Bet šiandien pramiegojo ir pabudo tik po dešimtos, o vienuoliktą jau turėjo būti teatre. „Vis dėlto buvo verta beveik kilometrą bėgti iki autobusų stotelės“, – žvelgdama į veidrodį, svajingai pagalvojo ji. Mat praeitą naktį ji beveik iki paryčių šoko su Maksu, o paskui, virš Londono tekant saulei, jiedu susiglaudę vaikštinėjo palei Temzę. Prisiminusi jo tvirtas rankas ir aistringus judviejų bučinius, ji sukryžiaavo rankas ir stipriai save apglėbė.

Nuo tos dienos, kai susipažino su juo „Feldmano“ naktiniame klube, praėjo keturios savaitės. Paprastai po penkių pasirodymų „Vėjo malūne“ ji jausdavosi pernelyg pavargusi dar kuo nors užsiimti ir trokšdavo tik grįžti namo ir griūti į lovą, bet ši kartą Doris taip maldavo eiti kartu ir padėti jai atšvęsti dvidešimt pirmąjį gimtadienį, kad galų gale Greta sutiko. Jiedvi skyrėsi kaip diena ir naktis: Greta buvo rami ir santūri, o Doris, kalbanti kokni šnektą, – rėksnė ir tikra akiplėša. Nepaisant to, merginos susibičiuliavo ir Greta nenorėjo jos nuvilti.

Nors naktinis klubas buvo įsikūręs čia pat, Oksfordo gatvėje, jiedvi nutarė pasilepinti ir užsisakė taksi. „Feldmano“ klube visada galėjai sutikti ir gausų būrį demobilizuotų britų bei amerikiečių karių, ir žmonių iš Londono visuomenės grietinės, mielai leidžiančių laiką šiame madingiausiame Londone svingo klube.

Radusi laisvą stalėlį salės kampe, Doris užsakė džino ir šio to, kuo tikėtų jį užgerti. Greta dairėsi po salę galvodama,

kaip per tuos penkis mėnesius po Pergalės dienos pasikeitė miestiečių nuotaikos. Džiaugsmas, rodės, tvyro ore. Liepą buvo suformuota nauja leiboristų vyriausybė, vadovaujama ministro pirmininko Klemento Atlio, ir jos šūkis – „Drąsiai pasitikime ateitį!“ – puikiai išreiškė sparčiai bundančias britų tautos viltis.

Išgėrus gurkšnelį džino ir pasidavus klube tvyrančiai nuotakai, staiga Gretai apsisuko galva. Po šešerių ilgų metų karas pagaliau baigėsi. Ji mėliai šyptelėjo. Ji jauna ir graži, tad dabar atėjo laikas linksmybėms ir naujoms galimybėms. Dievas mato, ji tikrai verta atversti naują gyvenimo lapą.

Greta žvalgydamasi pamatė labai patrauklų jaunuolį, stovintį prie baro su amerikiečių karių draugija, ir parodė jį Doris.

– Lažinuosi, kad jis ištvirkęs. Kaip ir visi jankiai, – pareiškė ši, žvilgsniu atkreipdama į save vieno iš tų vyrų dėmesį ir įžūliai jam nusišypsodama.

„Vėjo malūne“ niekam nebuvo paslaptis, kad Doris greitai įsižiūrėti vyrus ir apsukti jiems galvą. Po penkių minučių prie jų stalelio išdygo padavėjas, nešinas buteliu šampano.

– Ponai prie baro siunčia jums linkėjimų, – tarė jis.

– Jei tik išmanai, kaip elgtis, viskas paprasta, – padavėjui pilstant į taures šampaną sušnabždėjo Gretai Doris. – Šiandien vakare neišleisime nė penso.

Gudriai pamerkusi draugei akį, ji paprašė padavėjo pakviesti „ponus“ prie stalelio, kad galėtų asmeniškai jiems padėkoti.

Po dviejų valandų Greta, apgirtusi nuo šampano, šoko Makso glėbyje. Jau buvo spėjusi sužinoti, kad jis – amerikiečių kariuomenės štabo karininkas ir dirba Vaithole.

– Dauguma mūsų grįžta namo, po kelių savaitių iš-

plauksiu ir aš, – aiškino Maksas. – Tik turime sutvarkyti dar kelis reikalus. Dieve, kaip pasiilgsiu Londono. Puikus miestas.

Gretai užsiminus, kad dirba „pramogų versle“, Maksas neslėpė nuostabos.

– Vaidini scenoje? Tu aktorė? – suraukęs kaktą paklausė.

Greta akimirksniu sumetė, kad darbas pramogų versle įspūdzio naujam pažįstamam nepadarys, todėl suskubo mėtyti pėdas.

– Dirbu vieno teatro agento priimamajame, – paskubomis paaiškino.

– Ak, suprantu. – Makso veide šmėstelėjo palengvėjimas. – Pramogų verslas tau netinka, Greta. Tu, kaip pasakytų mano motina, esi tikra dama.

Dar po pusvalandžio Greta išsprūdo Maksui iš glėbio ir pareiškė, kad jai laikas namo.

Maksas nuolankiai linktelėjęs išsivedė ją iš klubo ir parūpino taksi.

– Vakaras buvo puikus, – sodindamas ją į automobilį, tarė jis. – Ar dar pasimatysime?

– Taip, – daug negalvojusi atsakė Greta.

– Puiku. Gal čia rytoj vakare?

– Gera, bet iki pusės vienuoliktos dirbu. Turiu pažiūrėti vieno iš mūsų klientų pasirodymą, – pamelavo ji.

– Nieko baisaus, lauksiu tavęs vienuoliktą. Labanakt, Greta. Tik nevēluok.

– Nevėluosiu.

Taksi grįždama namo, Greta pasijuto apimta prieštarų jausmų. Sveikas protas šnabždėjo, kad nėra prasmės megzti artimesnės pažinties su vyru, liksiančiu Londone vos kelias savaites, bet Maksas atrodė tikras džentelmenas, be to, labai sky-

rėsi nuo triukšmingų „Vėjo malūne“ laiką leidžiančių ir gana prasčiokiškai besielgiančių vyrų, ir tai jai buvo maloni staigmena.

Liūdnai atsidususi, ji prisiminė aplinkybes, vos prieš keturis mėnesius privertusias ją atsidurti priešais „Vėjo malūną“, prie aktoriams skirtų durų. Paauglystėje skaitytuose laikraščiuose ir žurnaluose „Vėjo malūno merginos“ visada atrodė prabangiai ir traukė akį: vilkėjo gražius drabužius ir leido laiką besišypsančių britų įžymybių draugijoje. Paskubomis priversta palikti visiškai kitokį pasaulį, kuriame anksčiau gyveno, ji atvyko į Londoną, ir teatras „Vėjo malūnas“ tapo jos pirmąja stotele.

Bet tikrovė – tuo ji netrukus įsitikino – labai skyrėsi nuo žurnalų viršelių...

Grįžusi į savo pensiją, apsivilkusi pižamą, ant jos – susagstomą megztinį, turintį saugoti nuo rudeniškos nešildomo kambario vėsos, ir išsitiesusi siauroje lovoje, ji aiškiai suvokė, kad Maksas yra jos bilietas į laisvę. Todėl tvirtai apsisprendė tą vyrą įtikinti, kad yra jo svajonių mergina.

Kaip buvo sutarta, Maksas ir Greta kitą vakarą susitiko prie „Feldmano“ klubo ir nuo to laiko matydavosi kone kasdien. Nors Doris ne kartą ją įspėjo, kad jankiai pertekę pinigų ir pernelyg gašlūs, Maksas visada elgėsi kaip tikras džentelmenas. Po kelių dienų jis nusivedė ją į „Savojos“ viešbutį pavakarieniauti ir pašokti. Sėdėdama prie stalelio didžiulėje pokylių salėje ir klausydamosi Roberto Ingleso orkestro, Greta pajuto, kad jai labai patinka būti vaišinamai ir linksminamai turtingo ir išvaizdaus amerikiečių karininko. Ir ji sparčiai mokėsi jį mylėti.

Iš jūdviejų pokalbių Greta suprato, kad ankstesnis Makso,

prieš kelis mėnesius atvykusio į Londoną, gyvenimas buvo privilegijuotas, bet gerokai uždaras. Jis papasakojo gimęs Pietų Karolinoje, esąs vienturtis pasiturinčių tėvų sūnus ir gyvenęs Čarlstono priemiestyje. Greta net aiktelėjo pamačiusi nuotrauką elegantiško balto namo su kolonomis, kuriame įsikūrusi Makso šeima. Pačiuose Jungtinių Valstijų pietuose Makso tėvas vadovavo kelioms pelningoms įmonėms, tarp jų ir didelei automobilių gamyklai, matyt, net per karą klestėjusiai ir davusiai nemažai pelno. Grįžęs į Jungtines Valstijas Maksas ketino prisidėti prie šeimos verslo.

Maksas jai dovanodavo gėlių, nailonines kojines, vaišino brangiais valgiais, tad Greta numanė, kad pinigų jis turi kaip šieno, todėl jam prabilus apie „mūsų ateitį“ jos širdyje išsibė viltis.

Tą vakarą Maksas vedėsi ją į „Dorčesterio“ viešbutį vakarienės ir paprašė apsivilkti ką nors ypatinga. Po poros dienų jis ketino išplaukti ir vis kartojo, kaip jos ilgėsis. Gal jis galės atvykti į Londoną jos aplankyti, o galbūt, – galbūt! – kartojo sau Greta, jai pavyks atsidėti pinigų kelionei į Valstijas ir su juo pasimatyti...

Romantiškas Gretos mintis išblaškė tylus beldimas į duris. Pakėlusį galvą, išvydo pažįstamą, draugišką veidą.

– Pasiruošusi, Greta? – paklausė Deividas Marčmontas.

Kaip visada, ją nustebino ryškus, Londono aukštuomenei būdingas jo akcentas, toks neįprastas scenos žmogui. Juolab kad „Vėjo malūne“ Deividas dirbo ne tik režisieriaus asistentu, bet ir komiku – pasirinko Tafio sceninį slapyvardį, netiesiogiai primenantį visiems jo velsietišką kilmę, ir visi teatre būtent taip ir kreipdavosi, – jis linksmindavo publiką kalbėdamas įgimta šiurkštoka velsietiška tarme.

– Duosi man dar dvi minutes? – paprašė Greta staiga prisiminusi, ką šį vakarą turės daryti.

– Dvi ir, deja, nė akimirkos daugiau. Palydėsiu tave už kulisų ir padėsiu susirinkti rekvizitą. – Žvelgdamas į Gretą, jis suraukė antakius. – Tikrai galėsi lipti ant scenos? Atrodai mirtinai išblyškusi.

– Patikėk, Tafi, man viskas gerai, – jausdama, kaip smarkiai plaka širdis, pamelavo Greta. – Tuoju ateisiu.

Tafiui užvėrus duris, Greta sunkiai atsідuso ir baigė grimuotis.

Darbas „Vėjo malūne“ buvo sunkesnis, nei ji įsivaizdavo. „Reviudevilis“ buvo rodomas penkis kartus per dieną ir, kai nešoko scenoje, merginos repetuodavo. Visi žinojo, kad dauguma vyrų į teatrą ateina ne dėl komikų pasirodymo ar kitų kabareto numerių, o paganyti akių į nuostabias merginas, šokančias scenoje vos kuklesniais nei Ievos kostiumais.

Vyptelėjusi ir kankinama kaltės Greta pažvelgė į puikų, meistriškai pasiūtą tamsiai raudoną apsiaustą, kabantį prie durų ant vagio. Apimta brangiai jai kainavusios pirkimo karštinės, prekybos centre „Selfridges“ ji neatsispyrė pagundai ir, trokšdama gerai atrodyti ir padaryti Maksui įspūdį, įsigijo šį drabužį. Šis raudonas apsiaustas dabar atrodė kaip pernelyg ryškus simbolis finansinių sunkumų, dėl kurių dabar ji čia, – apimta apmaudo, ji stipriai sučiaupė lūpas, – ir netrukus beveik nuoga stovės scenoje, kad keli šimtai seilę varvinančių vyrų turėtų į ką paganyti akis.

Prieš kelias dienas, ponui Van Damui paprašius jos pasirodyti drąsioje „Vėjo malūno“ vizitine kortele tapusiose *tableaux vivants* scenose – tai reiškė, kad ji elegantiška poza turėjo stovėti nejudėdama, o kitos teatro šokėjos žingsniuoti aplink ją, –

Gretą papiktino vien mintis, kad reikės beveik plikai išsirengti. Jos kuklumą dengtų vos keli krūtų spenelius slepiantys blizgūs žvyneliai ir itin atviros kelnaitės su vertikalia juoste tarp sėdmenų. Vis dėlto, įkalbinėjama Doris, jau daugiau nei metus pasirodančios *tableaux vivants* scenose, ir nerimaudama dėl laiku nesumokėtos kambario nuomos, Greta, nors ir nenoriai, sutiko.

Ji šiuropo vien nuo minties, ką apie tokį jos karjeros šuolį pagalvotų Maksas, kilęs – dabar ji tai jau žinojo – iš labai religingos baptistų šeimos. Bet jai verkiant reikėjo papildomų pajamų, kurių turėjo gauti ėmusis naujojo vaidmens.

Žvilgtelėjusi į laikrodį ant sienos Greta suprato turinti paskubėti. Pasirodymas jau prasidėjo ir iki kulminacijos, kai į sceną turi įžengti ji, nebuvo likę nė dešimties minučių. Ji atsidarė tualetinio stalelio stalčių ir paskubomis gurkstelėjo iš Doris čia slapta laikomos plokščios gertuvėlės, vildamasi, kad burnelė alkoholio padės kaip nors išverti naująjį vaidmenį. Į duris vėl kažkas pasibeldė.

– Nenoriu tavęs skubinti, bet bus geriau, jei eisime, – stovėdamas už durų, prabilo Tafis.

Paskutinį kartą užmetusi akį į savo atspindį veidrodyje, susisupusi į ploną chalatą, Greta išėjo į prieblandoje skendintį koridorių.

Matydamas nerimą jos veide, Tafis priėjęs švelniai suspaudė jai plaštakas.

– Žinau, kad nerviniesi, Greta, bet kai atsidursi scenoje, viskas bus gerai.

– Tikrai? Pažadi?

– Pažadau. Tiesiog įsivaizduok, kad esi modelis ir tapytojo dirbtuvėje Paryžiuje pozuoji gražiam paveikslui. Girdėjau, kad

ten merginos apsinuogina nė nemirktelėjusios, – pajuokavo jis, mėgindamas padrašinti Gretą.

– Ačiū, Tafi. Nežinau, ką be tavęs daryčiau.

Ji dėkinga šyptelėjo ir leidosi jo vedama koridoriumi į scenos užkulisius.

Po septynių valandų ir trijų nervus tampančių pasirodymų Greta grįžo į persirengimo kambarį. Jos *tableau vivant* sulaukė didžiulio pasisekimo, o Tafio patarimai padėjo įveikti baimę ir ryškioje rampos šviesoje stovėti aukštai pakelta galva.

– Na, blogiausia jau praėjo. Pirmas kartas visada sunkiausias, – jiedviem sėdint šalia merkdama akį tarė Doris. Greta valėsi ryškų sceninį makiažą, o Doris taisėsi savąjį ruošdamasi vakariniam pasirodymui. – Dabar susikaupk ir pasirūpink, kad šiandien vakare atrodytum pribloškiamai. Kada susitinki su savo amerikiečiu?

– Aštuntą, „Dorčesterio“ viešbutyje.

– O, greitai pripratai, ar ne? Aukštuomenės gyvenimas tave įtraukė. – Doris veidrodyje nusišypsojo Greta, tada atsistojo ir pasiėmė plunksnomis puoštą scenos kepuraitę. – Gerai, grįžtu mindžioti scenos grindų, o tu kaip Pelenė su savo gražuoliu princu galėsi vaikštinėti po Vest Endą. – Ji spustelėjo Greta petį. – Pasilinksmink, mieloji.

– Ačiū, – padėkojo ši iš persirengimo kambario žengiančiai Doris.

Greta suprato, kad jai labai pasisekė, jog gavo laisvą vakarą. Teko pažadėti ponui Van Damui, kad kitą savaitę padirbės ilgiau, nei priklauso. Labai jaudindamasi ji apsivilko dailią vakarinę suknelę, pirkta už santaupas, kurias netrukus turėjo

gerokai papildyti gautas naujas vaidmuo, susikaupusi vėl pasidažė ir, apsivilkusi dievinamą raudoną apsiaustą, išlėkė iš teatro.

Maksas jos laukė „Dorčesterio“ viešbučio vestibulyje. Paėmė už rankų ir žavėdamasis ją nužvelgė.

– Greta, šį vakarą atrodai stulbinamai graži. Rodos, esu laimingiausias vyras Londone. Eime?

Maksas kilstelėjo alkūnę, Greta įsikibo jam už parankės ir jiedu neskubėdami patraukė į restoraną.

Tik baigus valgyti desertą jis uždavė Gretai klausimą, kurį ji seniai nekantravo išgirsti.

– Nori mane vesti?! Aš... Ak, Maksai, mes visai neseniai pažįstami! Ar tikrai to nori?

– *Žinoma*. Esu tikras, kad myliu tave. Čarlstone tavęs laukia kitoks gyvenimas, bet jis tikrai bus geras. Prisiekiu, tau niekada nieko netrūks. Maldauju, Greta, sutik ir aš visą likusį gyvenimą darysiu viską, kad būtum laiminga.

Greta pažvelgė į Maksą, į dailų ir nuoširdų jo veidą ir ištare tai, ką jie abu norėjo girdėti.

– Gaila, kad kol kas negaliu tau duoti žiedo, – pridūrė jis, švelniai imdamas ją už rankos, žvelgdamas į akis ir maloniai šypsodamasis, – bet kai tik parplauksime į Valstijas, užmausiu tau savo senelės sužadėtuvių žiedą.

Greta džiaugsmingai jam nusišypsojo.

– Svarbiausia, kad būsime kartu.

Gurkšnodami kavą, jie aptarė artimiausius planus: po dviejų dienų Maksas išplauks namo, o Greta iškeliaus paskui jį, kai tik išeis iš darbo ir susikraus savo kuklią mantą.

Vakare šokių aikštelėje, apsvaigęs iš meilės ir pakiliai nusi-
teikęs, Maksas priglaudė ją prie krūtinės ir tarė:

– Greta, suprasiu, jei tau tai pasirodys nepriimtina, bet da-
bar, kai susižadėjome ir jau už poros dienų išplauksiu, gal sutik-
tum užsukti pas mane į viešbutį? Prisiekiu, nesutepsiu tavo gero
vardo, tik galėtume ramiai pasikalbėti...

Greta pastebėjo, kad Maksas rausta. Sprendžiant iš to, ką
buvo pasakojęs, ji numanė, kad jis veikiausiai dar neturėjęs mo-
ters. Be to, jei jau ketina tuoktis, vienas kitas bučiny s ir truputis
glamonių juk nieko baisaus?

Vėliau viešbutyje Šv. Jokūbo gatvėje Maksas prisitraukė ją ir
ėmė glamonėti. Greta jautė, kad jis vis labiau įsiauadrina, ir pati
panašiai jautėsi.

– Ar galėčiau? – įsidrąsinęs paklausė jis, pirštais atsargiai
liesdamas tris suknelės sagas jai ant sprando.

Greta tyliai pasvarstė, kad vos prieš kelias valandas beveik
nuoga stovėjo priešais būrį visiškai nepažįstamų vyrų, tad kodėl
turėtų drovėtis pasimylėti ir atiduoti savo nekaltybę vyrui, už
kurio ketina tekėti?

Kitą dieną Greta nerimaudama sėdėjo „Vėjo malūno“ persiren-
gimo kambaryje ir vikriai segėsi plaukus. Ar sutikusi tekėti už
Makso ji nusprendė teisingai?

Kiek save prisiminė, ji visada svajojo pasirodyti didžio-
siuose ekranuose, o motina niekada nesistengė jos atkalbėti.
Mat pati taip žavėjosi kinu, kad vienturtę dukterį pavadino le-
gendinės Garbo vardu. Mančesteryje motina ne tik vesdavosi ją
į kone visus dieninius kino seansus „Odeono“ kino teatre, bet ir
mokėjo už privačias diktijos bei vaidybos pamokas.

Kita vertus, samprotavo Greta, jeigu jai būtų lemta tapti kino žvaigžde, jos talentą veikiausiai kas nors jau būtų pastebėjęs? Kino režisieriai dažnai užsukdavo žvilgtelėti į garsiąsias „Vėjo malūno“ merginas. Per keturis Gretos darbo teatre mėnesius jie išsivedė dvi jos koleges, ir jos tapo Arturo Ranko kino studijos žvaigždėmis. Būtent todėl daugybė merginų, įskaitant ir Gretą, veržėsi dirbti „Vėjo malūne“. Visos slapta puoselėjo viltį, kad vieną gražią dieną kas nors pasibels į persirengimo kambario duris ir kuriai nors perduos žinią, jog ponas iš kino studijos „norėtų šnektelėti“.

Stodamasi nuo kėdės ir ruošdamasi eiti iš persirengimo kambario, Greta papurtė galvą. Kaip ji gali dvejoti, ar tekėti už Makso? Jei liks Londone, gali būti, kad ir po dvejų, ir po trejų, ir net po ketverių metų vis dar tūnos „Vėjo malūne“, degraduodama kaip aktorė ir iki ausų skęsdama skolose. Per karą žuvo daugybė jaunuolių, tad Greta suprato, kad jai labai pasisekė, jog rado vyrą, rodos, mylintį ją ir – bent sprendžiant iš to, ką pasakojo, – galintį jai užtikrinti saugų ir patogų gyvenimą.

Šiandien buvo paskutinė Makso diena Londone. Rytoj rytą jis išplauks į Ameriką. Šį vakarą jiedu buvo susitarę susitikti „Meifero“ viešbutyje vakarienės ir aptarti būsimos Gretos kecionės smulkmenas. Paskutinę naktį jie ketino praleisti drauge, o anksti rytą Maksas turėjo lipti į laivą. Nors ir žinojo, kad ilgėsis jo, Greta džiaugėsi galėsianti lengviau atsikvėpti, kai pagaliau nereikės meluoti, kaip iš tiesų užsidirba pragyvenimui. Jai nepatiko nuolat meluoti Maksui ir kurti nebūtas istorijas, girdi, iki vėlumos dirba biure, norėdama įsiteikti savo reikiam viršininkui.

– Greta, mieloji! Tuoj pakils uždanga! – išblaškydamas jos mintis, šuktelėjo Tafis.

– Nesijaudink, jau einu!

Greta šyptelėjo Tafiui ir blankiai apšviestu koridoriumi jam iš paskos patraukė scenos link.

– Greta, pagalvojau, gal po spektaklio norėtum nueiti kur nors išgerti? – stovėdamas užkulisiuose jai už nugaros tyliai paklausė jis. – Ką tik kalbėjaisi su ponu Van Damu ir jis pažadėjo, kad kiekvieną vakarą pasirodysiu scenoje. Reikėtų atšvęsti!

– Ak, Tafi, kokios puikios naujienos! – Greta nuoširdžiai džiaugėsi dėl jo sėkmės. – Tu to nusipelnei. Esi tikrai talentingas, – pasakė ir pasistiebusi suspaudė jį glėbyje.

Deividas buvo aukštas, bent metro aštuoniasdešimties centimetrų ūgio, šviesiais susitaršiusiais plaukais, žaliomis linksmomis akimis ir Gretai visada atrodė patrauklus, be to, ji numanė, kad Tafis jai simpatizuoja. Kartais jiedu drauge nueidavo kur nors užkąsti ir Deividas jai matant repetuodavo naujus pokštus būsimam „Tafio“ pasirodymui. Greta jautėsi kalta, kad dar nepapasakojo jam apie savo sužadėtuves.

– Ačiū. Tai ar norėtum kur nors nueiti su manimi atšvęsti?

– Atleisk, Tafi. Šiandien vakare negaliu.

– Gal kitą savaitę?

– Taip, kitą savaitę.

– Greta! Tuoju mūsų eilė! – šuktelėjo Doris.

– Atsiprašau, turiu eiti.

Žvilgsniu nulydėjęs į sceną žengiančią Gretą, Deividas atsiduso. Jiedu kartu praleido ne vieną žavingą vakarą, bet kai jis ėmė manyti, kad galbūt ir Greta puoselėja jam šiltus jausmus, ši ėmė išsisukinėti ir vengti susitikimų. Kaip ir visi teatro darbuotojai, jis žinojo, kodėl. Greta susuko galvą turtingam amerikiečiui karininkui. Suprantama, argi kukliai uždirbantis komikas, mėginantis linksminti pasaulį savo pokštais, nors pastaruosius

kelerius metus pats beveik nepatyrė džiaugsmo, gali lygintis su gražuoliu, uniformą vilkinčiu amerikiečiu? Deividas liūdnai truktelėjo pečiais. Bet kai tas jankis išplauks namo, tada... jis atsigriebs. O kol kas reikia kantriai laukti.

Maksas Landersas atsisėdo ir, nejaukiai jausdamasis, apsidairė po triukšmingą, vien vyrų pilną žiūrovų salę. Jis nenorėjo čia eiti, bet kolegos iš Vaitholo, nusiteikę atšvęsti paskutinį vakarą Londone ir jau gerokai įšilę, primygtinai kartojo, girdi, prieš išvykdamas iš miesto būtinai turi pamatyti „Vėjo malūno“ programą.

Užuot klausęsis komikų ir dainininkų, Maksas skaičiavo minutes, kada galės išsmukti iš teatro ir vėl vakarą susitikti su brangiąja Greta. Kai išplauks namo, jai nebus lengva, ir, žinoma, jam teks rimtai pasikalbėti su tėvais, norinčiais, kad jis vestų savo mokyklos laikų simpatiją Aną Mėją. Tėvams teks suprasti, kad jis pasikeitė. Iš namų išvyko būdamas dar berniukas, o dabar jis vyras – įsimylėjęs vyras. Be to, Greta yra tikra anglė dama ir Maksas neabejojo, kad savo žavesiu greitai pelnys jo tėvų meilę.

Po pirmo numerio nusileidus uždangai ir žiūrovų salę užplūdus plojimų bangai Maksas, galima sakyti, nė akių į sceną nepakėlė.

– Ei! – stodamasis sušuko jo draugas Bartas ir pliaukštelėjo jam per dilbį. – Būtinai turi pamatyti kitą numerį. Dėl jo čia ir atėjome. – Bartas ištiesęs rankas nubrėžė ore gundančių formų moters siluetą. – Rodos, turėtų būti tikrai karšta, vaikinė, – plačiai šypsodamasis pridūrė.

Maksas linktelėjo.

– Taip, Bartai. Žinoma.

Aidint griausmingiems plojimams ir entuziastingiems šaižiams švilpčiojimams vėl pakilo uždanga. Makso žvilgsnis nukrypo į sceną ir beveik nuogas merginas joje. *Kokia moteris galėtų čia šokti?* – dingtelėjo Maksui. Jo nuomone, šios šokėjos beveik niekuo nesiskyrė nuo kekšių.

– Ei, argi jos ne puikios? – paklausė Bartas, spindinčiomis akimis geismingai žvelgdamas į sceną. – Pažiūrėk į stovinčią viduryje. Kvapą gniaužia! Galima sakyti, visai nuoga, bet kokia žavinga šypsena.

Maksas išžiūrėjo į scenos viduryje stovinčią sustingusią, statulą primenančią merginą. Ji atrodė šiek tiek panaši į... Maksas pasilenkęs pažiūrėjo atidžiau.

– Jėzau! – susijaudinęs, jausdamas krūtinėje smarkiai plakant širdį tyliai šūktelėjo jis.

Maksas įdėmiai žvelgė į dideles, žydras žiūrovams virš galvų žiūrinčios šokėjos akis, į gundančias lūpas ir vešlių šviesių ant viršugalvio susuktų plaukų kuodą. Jis drovėjosi matydamas gerai pažįstamas putlias krūtis, dailius, vos keliais blizgančiais žvyneliais pridengtus spenelius ir gundomus papildvės linkius, vedančius prie intymiausios jos kūno vietos...

Jam nekilo jokių abejonių, kad scenoje stovi Greta. Pasukęs galvą, jis išvydo Bartą, geismingai spok santį į nuogą jo sužadėtinę.

Maksas pajuto šleikštulį ir suprato tuoj imsiąs lupti ožius. Tad atsistojo ir paskubomis išėjo iš salės.

Iš Makso padovanoto sidabruoto portsigaro Greta pasiėmė trečią cigaretę ir, jau nežinia kelintą kartą žvilgtelėjusi į laikrodį, prisidėgė. Maksas vėlavo daugiau nei valandą. Dėl Dievo, kur jis prapuolė? Prie stalelio kokteilių bare Greta sėdėjo viena ir

padavėjas nesiliovė įtariai į ją žvilgčioti. Ji puikiai suprato, ką jis galvoja.

Surūkiusi cigaretę, ji peleninėje užgesino nuorūką ir vėl žvilgtelėjo į laikrodį. Jei iki vidurnakčio Maksas nepasirodys, ji grįš namo ir lauks jo ten. Jis žino, kur Greta gyvena – porą kartų buvo atvažiavęs prie nuomojamo namo jos pasiimti, – ir ji buvo tikra, kad į pasimatymą jis neatėjo dėl kažkokios labai svarbios priežasties.

Po vidurnakčio kokteilių barą paliko paskutiniai lankytojai. Greta neskubėdama pakilo nuo stalelio ir taip pat išėjo. Tada grįžo namo ir įsitikinusi, kad gatvėje prie namo Maksas jos nelaukia, dar labiau nusivylė. Atsirakinusi duris ir įėjusi į savo kambarį, ant nedidukės viryklės užsikaitė virdulį.

„Nepasiduok panikai, – tarė sau šaukšteliu berdama į puodelį Makso dovanotos brangios maltos kavos. – Jis tuoj turėtų ateiti.“

Greta sustingusi sėdėjo ant lovos krašto, krūptelėdama kas kart, kai ant šaligatvio išgirdavo žingsnius, ir trokšdama, kad praeivis sustotų priešais namą ir užliptų laiptais. Ji nenorėjo nei persirengti, nei nusivalyti makiažo, mat vis dar tikėjosi sulauksianti skambučio prie durų. Pagaliau trečią valandą nakties, virpėdama iš šalčio ir baimės, atsigulė į lovą, įbedė akis į sudrėkusius, vieto mis nuo sienos atšokusius tapetus ir jos akys paplūdo ašaromis.

Gretą apėmė panika: ji nenutuokė, kaip galėtų rasti Maksą. Laivas turėjo išplaukti iš Sautamptono uosto ir ji žinojo, kad iki dešimtos valandos ryto jis privalo užlipti į denį ir įsiregistruoti. Kas bus, jei iki to laiko Maksas su ja nesusisieks? Ji net nežino jo adreso Amerikoje. Jis žadėjo per vakarienę su ja išsamiai aptarti visas savo ir būsimos jos kelionės smulkmenas.

Auštant kartu su danguje blėstančiomis žvaigždėmis išblėso ir Gretos svajos apie naują gyvenimą. Ji jau suprato, kad Maksas

neateis: dabar jis veikiausiai jau pakeliui į Sautamptoną, pasiryšęs išplaukti ir amžiams pasitraukti iš jos gyvenimo.

Rytą į „Vėjo malūną“ Greta atėjo išsekusi ir priblokšta.

– Kas nutiko, mieloji? Saulei leidžiantis jankis kareivėlis išplaukė ir vargšėlę paliko? – pasišaipė Doris.

– Atstok nuo manęs! – piktai rėžė Greta. – Beje, puikiai žinau, kad jis ne eilinis kareivėlis, o karininkas.

– Kam iš karto pykti, aš tik paklausiau. – Akivaizdžiai užsigavusi, Doris dėbtelėjo į Gretą. – Ar vakar Maksui patiko pasirodymas? – paklausė.

– Aš... Apie ką kalbi?

– Vakare tavo vaikiną mačiau žiūrovų salėje. – Doris nusisuko nuo Gretos ir susikaupusi kosmetiniu pieštuku ėmė ryškinti apatinio akies voko kontūrą. – Maniau, tu jį pakviete, – dalykiškai pridūrė.

Apimta prieštaringų jausmų – viena vertus, mėgindama nuslėpti nežinojusi, jog vakar čia lankėsi Maksas, kita vertus, trokšdama įsitikinti, kad Doris kalba tiesą, – Greta stipriai sučiaupė lūpas.

– Na... taip, žinoma, aš jį pakviečiau. Tik nežiūrėjau į salę. Kur jis sėdėjo?

– Parteryje, kairiajame krašte. Pamačiau jį, nes vos pakilus uždangai ir žiūrovams pamačius mus, *jolies mesdames*^{*}, tavo Maksas atsistojo ir išėjo. – Doris atsainiai truktelėjo pečiais. – Žmonės, ypač vyrai, tokie keisti...

Vakare grįžusi į savo nuomojamą kambarį Greta įžengė visiškai tikra, kad iš Makso Landerso daugiau niekada nesulauks jokios žinios.

^{*} gražuoles (*pranc.*). (*Visos pastabos vertėjos.*)

*Praėjo keturiasdešimt metų,
kol sulaukėme šios akimirkos. Bet buvo verta.*

© Roni Rekomaa / Lehtikuva

LUCINDA RILEY (Liusinda Raili) gimė Airijoje. Pirmą savo knygą ji parašė būdama dvidešimt ketverių metų, baigusi ankstyvą karjerą kine, teatre ir televizijoje. Jos knygos išverstos į 37 kalbas, visame pasaulyje jų parduota daugiau nei 20 milijonų egzempliorių, jos nuolat yra *Sunday Times* ir *New York Times* bestselerių sąrašuose. Šiuo metu ji rašo „Septynių seserų“ ciklą, pasakojantį įvaikintų seserų istorijas ir paremtą mitu apie garsųjį Plejadžių žvaigždyną. Kiekviena šio ciklo knyga tampa bestseleriu visame pasaulyje, Holivude ruošiamasi pagal šį ciklą statyti serialą.

Romanas „Angelų medis“ – vienos šeimos moterų ir jų paslapčių istorija. Greta Marčmont po trisdešimties metų grįžta į namus, kuriuose kadaise rado prieglobstį ir buvo priimta į šeimą. Tačiau, grįžusi į Marčmonto dvarą Kalėdoms, ji nebepamena savo praeities. Prieš du dešimtmečius įvykus avarijai Greta prarado atmintį; ji nežino, kad Marčmonto dvaro valdytojas, senas jos draugas Deividas ją tebemyli, ji nepamena įvykių, dėl kurių buvo priversta palikti šiuos namus, neatpažįsta savo dukters Českos... Kartą bevaikščiodama ji prieina didžiulę eglę, po kuria – mažo berniuko antkapis. Angelų medis išduoda Greta, kad po juo guli... jos sūnus. Šokas po truputėlį grąžina atmintį, ir Greta mintimis leidžiasi į praeities paieškas. Padedama Deivido, ji rikiuoja dėlionės gabalėlius, pasakojančius ne tik apie ją pačią, bet ir apie jos dukrą Česką, tapusią tragiškai susiklosčiusių aplinkybių auka. Tačiau ar tikrai Česka yra toks angelas, kaip stengiasi atrodyti?

„Angelų medis“ – romanas apie Gretą, Česką ir Avą, tris vienos šeimos moteris. Tris labai skirtingus charakterius ir labai skirtingus gyvenimus. Istorija apie sugebėjimą atsitiesti po nelaimių, bekrasčių egoizmą ir meilę, kuri, po pelenais rusenusi visą gyvenimą, gali įsiliepsnoti po daugybės metų.

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt